

ELŐTERJESZTÉS

Csemő Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. május 20-i ülésére

Ügyiratszám:

Minősítés:

Napirendi pont: 3.

Az előterjesztés minősített többséget igényel:
igen **nem**

Az előterjesztés tárgya: Csemő Község Önkormányzata 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásának átfogó értékelése

A napirend előterjesztője: Dr. Deák Réka jegyző

Az előterjesztést készítette: Schweierné Juhász Katalin aljegyző

Az előterjesztés tárgyalásához meghívott személy:

Melléklet:

Az előterjesztést véleményező Bizottságok:

- Szociális, Kulturális és Sport Bizottság

Jegyző törvényességi szempontból megvizsgálta: igen

Megjegyzések: -

Kiadási dátum: 2025. május 12.

Gyermekvédelmi beszámoló 2024.

Csemő

Bevezető

A gyermekkor meghatározó időszak az ember életében. A jellemformálódás szempontjából lényeges a családi háttér, a törődés, a szeretet, a társas kapcsolatok kialakítása, az életkörülmények minősége. Annak ellenére, hogy minden gyermek azonos jogokkal születik: joga van az élethez, a saját családjában történő nevelkedéshez, a megfelelő lakhatáshoz, oktatáshoz, egészségügyi, szociális ellátáshoz, de nem minden gyermeknek adatik meg szerető, gondoskodó családi légkör. Előfordul, hogy szakemberek beavatkozására van szükség ahhoz, hogy a gyermek megfelelő körülmények között nevelkedjen, veszélyeztetettsége megszűnjön. "A gyermekvédelem az emberiség nagy és szent ügye, és emellett a közigazgatás költsége" - mondta Széll Kálmán miniszterelnök. A gyermekvédelem tágabb értelemben magában foglal minden olyan tevékenységet, amelyet a gyermek érdekében a család, a nevelési-oktatási intézmény, a munkahely, vagy a társadalom bármely intézménye tesz. Szűkebb értelemben a gyermekvédelem olyan állami feladat, amely a különleges védelemre szoruló gyermekeket védi hatósági eszközökkel. A védelem és gondoskodás magában foglalja mind a család, mind az állam kötelességét. A családban való nevelkedés biztosítása a legfontosabb, azonban ha erre nincs lehetőség, akkor az állam kötelessége a jogi szabályozás és a megfelelő intézményrendszer megteremtése, illetve működtetése, a helyettesítő védelem biztosítása.

Magyarország Alaptörvénye XVI. cikke az alábbiakat szabályozza:

„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.”

Az Alaptörvény megfogalmazza azokat az elvi kereteket, melyek alapján külön törvényben kerül sor a gyermekek, családok védelmére vonatkozó szabályozásra. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 1. § (1) bekezdése kimondja: „E törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.” A Gyvt. meghatározza azon ellátásokat, amelyek a gyermekek védelmét hivatottak segíteni: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések (pl. hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása, védelembe vétel, családbafogadás, nevelésbe vétel, stb.).

Az alapellátások célja, hogy a lehetőséget biztosítsanak a gyermek családban történő nevelkedéséhez, megelőzzék, vagy megszüntessék a kialakult veszélyeztetettséget.

A gyermekvédelmi szakellátás családpótló ellátást nyújt a családból kiemelt gyermekek számára. A gyermekvédelmi törvény kötelezővé teszi a 12 év alatti gyermekek nevelőszülőnél történő elhelyezését. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a települési önkormányzat jegyzője, valamint a vármegyei kormányhivatal járási hivatala között oszlanak meg.

A Gyvt. tartalmazza a hazai jogi szabályozásban a gyermekjogok legszélesebb katalógusát, ez tekinthető a Gyvt. egyik legfontosabb vívmányának. A gyermeki jogok egyik csoportjába tartoznak a minden gyermeket megillető jogok, ezen kívül vannak olyan jogosultságok, melyek a családjukból kikerülő, a gyermekvédelmi rendszerbe bekerülő gyermekeket illetik meg. A Gyvt. talán legfontosabb alapelve – összhangban a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezményben foglaltakkal - a gyermek mindenek felett álló érdeke: olyan általános alapelv, mely a törvény egészét áthatja, megfogalmazza, hogy a

gyermekvédelem szervei kötelesek a gyermekek törvényben elismert jogait biztosítani az eljárásaik során, továbbá kötelesek egymással együttműködni. Az együttműködés kiemelt szerepet kap a gyermekvédelemben. A Gyvt. a 17. §-ban taxatív felsorolja azon személyeket, szervezeteket, hatóságokat, akiknek kötelessége a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,
- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A felsorolt személyek, szervezetek kötelesek egymással együttműködni, jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági intézkedést kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos, veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A gyermeki jogok védelme, tiszteletben tartása mindannyiunk kötelessége.

A továbbiakban a gyámhatóságoktól, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletben megfogalmazott szempontok szerint kerül bemutatásra Csemő Község gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága, - egyéb a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok, - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata, - gyermekek napközbeni ellátásnak, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevételére, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. -
5. -
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

1. Demográfiai mutatók

Csemő község állandó népessége 2024. december 31-én 4684 fő. A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2024-ban az alábbiak szerint alakult:

Korcsoport	0-2 év közötti (fő)	3-6 év közötti (fő)	7-14 év közötti (fő)	15-18 év közötti (fő)	Kiskorúak összesen (fő)	Lakónépesség összesen (fő)	Kiskorúak aránya (%)
2019	150	236	453	258	1097	4684	23,42
2020	118	346	351	292	1107	4688	23,61
2021	129	247	406	215	997	4692	21,25
2022	133	258	367	235	993	4723	21,02
2023	141	262	371	239	1013	4769	21,64
2024	123	239	375	214	951	4684	20,3

A népesség 2023-ig folyamatosan, kis mértékben növekedett, 2024-ben némi csökkenés tapasztalható. A lakosság 1/5 része kiskorú.

2. Pénzbeli, természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket az önkormányzat rendeletben szabályozta. Ezeket a szabályokat Csemő Község Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások rendszeréről és gyermekvédelmi ellátásokról szóló, 1/2024. (II.01.) számú önkormányzati rendelete tartalmazza. A rendelet nem tartalmazza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság szabályait, mivel azt teljes körűen a Gyvt. szabályozza. A Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról a jegyző, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságról pedig a Szociális, Kulturális és Bizottság dönt.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK-ra) való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a szünidei gyermekétkeztetésnek, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága akkor állapítható meg, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének a 245%-át, ha

- a) aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
- ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos vagy
- ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) a szociális vetítési alap összegének 225%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön, a szociális vetítési alap 20 szorosát (570.000 Ft) vagy együttesen a szociális vetítési alap 70 szeresét (1.995.000 Ft). Nem minősül vagyonnak az életvitelszerűen lakott ingatlan és a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű. Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál nem kell figyelembe venni a gondozó családban élő gyermek árvaellátását. A kérelem benyújtásának időpontjában – közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként (gondozó családként) kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- b) 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,
- c) 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,
- d) 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,
- e) korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermeket,
- f) az a)–e) pontokba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

Nem állapítható meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, illetőleg a megállapított jogosultságot meg kell szüntetni, ha a gyermek tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

2024. december 31-én **174 gyermek és fiatal felnőtt** volt jogosult a gyermekvédelmi támogatásra. Elutasításra 7 esetben került sor, az indok minden esetben a törvényben meghatározott jövedelemhatár túllépése volt.

2024. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint

Kor (év)	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen:
Gyermek, fiatal felnőtt (fő)	17	30	79	41	7	174

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a **tárgyév augusztus 1-jén** fennállt, illetőleg tárgyév november 1-én fennállt, 6.000 Ft hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6.500 Ft értékben természetbeni támogatás került megállapításra, mely száz százalékban a központi költségvetés terhére történt.

Az RGYK-ra jogosultak száma évről-évre csökkent, a 2024. évben az azt megelőző évhez képest 1.2 %-kal (176 főről 174 főre). Az előző évben viszont 10 %-os volt. A csökkenés fő oka, hogy az RGYK-ra jogosító jövedelemhatár – sok más ellátáshoz hasonlóan – a szociális vetítési alap százalékában van meghatározva, azonban a szociális vetítési alap, illetőleg korábbi terminológia szerint a mindenkori nyugdíjminimum összege évek óta változatlan. Így túlságosan alacsony az a jövedelemhatár, mely alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítható. Mindamellelt, hogy ezen támogatási forma – mivel természetbeni ellátásokra, kedvezményekre jogosít – kifejezetten hatékonynak mondható, ha a jövedelemhatár nem emelkedik a jövőben, akkor még több, egyébként rászorulóknak tekinthető család eshet ki az ellátásból. A családok tekintetében a 174 gyermek 73 családból került ki, a 73-ból 31 egyedülálló szülő volt a kérelmező.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. 2024. évben senki nem részesült a támogatás ezen formájában.

2.2. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

A Gyvt 67/A. §-ában meghatározottak szerint: hátrányos helyzetű (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű (HHH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fent felsorolt feltételek közül legalább kettő fennáll, a nevelésbe vett gyermek vagy az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2024 -ban 132 hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt Csemőben, hátrányos helyzetű 125, halmozottan hátrányos helyzetű 7 gyermek volt.

2.2. Települési támogatás

A helyi rendelet alapján: települési támogatás:

- a) a rendkívüli települési támogatás;
- b) a lakhatás támogatásához való hozzájárulás;
- c) az egészségi állapot megőrzését jelentő szolgáltatások költségeihez való hozzájárulás;
- d) a temetési támogatás;
- e) a köztemetés;
- f) a babaköszöntő pénzbeli támogatás;
- g) a gyermekétkezési térítési díjhoz nyújtott támogatás;
- h) az általános iskolások ösztöndíj támogatása;
- i) a középfokú oktatási intézményekben tanulók ösztöndíj támogatása;
- j) a.) a sikeres nyelvvizsgát tevő, középfokú köznevelési intézményben tanulók ösztöndíj támogatása;
- k) a felsőfokú oktatási intézményekben tanulók ösztöndíj támogatása;
- l) a karácsonyi támogatás.

A települési támogatás alapvetően kérelemre, de különösen indokolt esetben, hatósági tudomás alapján hivatalból is megállapítható. A települési támogatás részben vagy egészben természetbeni szociális ellátásként biztosítható.

a) Rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a létfenntartási gondokkal küzdő személynek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 300%-át, egyedülálló esetén 320 %-át, és önmaga vagy családja létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tud, vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadásai miatt anyagi segítségre szorul, tartós betegség vagy rokkantság miatt jelentős jövedelem kiesése következett be, elemi kár, vagy sérelmére elkövetett bűncselekményből anyagi kára keletkezett, vagy nyugdíj vagy a más rendszeres ellátás kifizetése a jogosultság megállapításának elhúzódása miatt késik, vagy önhibáján kívül legfeljebb 2 havi közüzemi díjhátraléka halmozódott fel, melyet önerőből nem tud kiegyenlíteni, vagy egészségügyi vizsgálaton, felülvizsgálaton nem tud megjelenni, vagy hatósági ügyeit nem tudja intézni, mert az útiköltség megfizetésére nem képes, vagy nagyobb összegű, váratlan vagy előre látott kiadásai vannak, amelyeket önerőből nem tud kiegyenlíteni, vagy gyermeke nevelésével, gondozásával, tanköteles korú gyermeke tanszer, tankönyv ellátásával, valamint a gyermek más településre

történő iskolába járásához szükséges autóbusz bérlet megvásárlásával kapcsolatos kiadásokat önerőből nem tudja teljesíteni, vagy a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba történő visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásokat önerőből nem tudja teljesíteni vagy gyermeke táborozási költségeit önerőből nem tudja biztosítani.

A rendkívüli települési támogatás mértéke nem haladhatja meg a tényleges költség mértékét, illetve a szociális vetítési alap összegének 180%-át. A támogatás iránti kérelem kötelező melléklete a tanköteles gyermek tanulói jogviszonyának fennállására vonatkozó igazolás, buszbérletre kért támogatás esetén a bérletről szóló számla. 60 nap időtartamra – rendkívüli települési támogatás természetben, az étkeztetés biztosításával is nyújtható. Az étkezés (napi egyszeri meleg étel) biztosítására az általános iskola főzőkonyhájáról a kérelmező által történő elszállítással, illetve a tanyagondnok általi házhozszállítással van lehetőség.

Minden 18 év alatti, csemői állandó bejelentett lakóhellyel, tartózkodási hellyel és életvitelszerűen Csemőben élő gyermek törvényes képviselője részére évente két alkalommal (augusztus és december hónapban) gyermekenként 8.000.- Ft összegű rendkívüli települési támogatás nyújtható az éves költségvetés szociális kerete terhére.

b) Lakhatási támogatás

Az a személy jogosult,

a) aki a kérelemben megjelölt lakásban bejelentett lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, abban életvitelszerűen lakik, és annak tulajdonosa vagy bérelője, és

b) akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 280%-át, egyedülálló esetében 300%-át és

c) akinek háztartása egyik tagjának sincs vagyona.

A lakhatási támogatás a villanyáram-, a víz-, és a gázfogyasztás, csatornahasználat díjához és a lakbérhez, vagy a lakás fenntartási költségeihez nyújtható.

A lakhatási támogatás iránti kérelmek benyújtása folyamatos, az ellátást tárgyév december 31-ig kell megállapítani. A 2024. évben a lakhatási támogatás iránti kérelmet április hónapban lehet benyújtani, az ellátás május hónaptól kerül folyósításra. 2024. május hónaptól a közüzemi díj támogatás az arra jogosult személyeknek lakhatási támogatásként került továbbfolyósításra. A lakhatási támogatás egy havi összege 12.000 Ft. A lakhatási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

c) Az egészségi állapot megőrzését jelentő szolgáltatások költségeihez való hozzájárulás

Települési támogatásként az egészségi állapot megőrzését jelentő szolgáltatások költségeihez való teljes vagy részbeni hozzájárulás állapítható meg annak a személynek, aki

a) közgyógyellátási igazolványra nem jogosult és igazoltan a rendszeresen szedett gyógyszer kiadása vagy gyógyászati segédeszköz beszerzésének költsége meghaladja saját jövedelmének 15%-át és a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 300%-át; egyedülálló esetén 320%-át;

b) esetenként felírt gyógyszer kiváltása vagy gyógyászati segédeszköz beszerzésének költségét önerőből biztosítani nem tudja és a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 300%-át; egyedülálló esetén 320%-át;

c) aki közgyógyellátási igazolványra jogosult és a havi gyógyszer-kiadása a közgyógyellátásból nem elégíthető ki, mert

ca) az OEP által elismert havi rendszeres gyógyszerköltsége meghaladja az éves központi költségvetési törvényben meghatározott egyéni gyógyszerkeret legmagasabb összegét, vagy

cb) a felírt gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök közgyógyellátás alapján nem beszerezhetők.

A támogatás a kérelem benyújtásától minden év december 31-ig állapítható meg, összege az igazolt gyógyszerköltség, de nem haladhatja meg a havi 10.000.- Ft-ot.

d) Temetési támogatás

Települési támogatásként elhunyt hozzátartozó személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás nyújtható annak, aki az elhunyt temettetéséről gondoskodott és a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 300%-át, egyedülálló esetén 320%-át.

Az eltemettető az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulására az igényelt temetési támogatás iránti kérelmét az elhalálozás napjától számított 60 napon belül nyújthatja be. A határidő jogvesztő.

A kérelemhez mellékelni kell a temetési megrendelőt. A támogatás mértéke legfeljebb 50.000 Ft. A támogatás összegét 1.000.- Ft-ra kerekítve kell megállapítani.

e) Köztemetés

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat gondoskodik az elhunyt személy közkölségén történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Az önkormányzat a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy az eltemettetésre köteles személyt a *köztemetés* költségeinek megtérítésére kötelezi.

f) Babaköszöntő pénzbeli támogatás

Babaköszöntő pénzbeli támogatásra jogosult az a család, ahol gyermek születik, és legalább egyik szülője állandó lakóhellyel rendelkezik Csemőn, és a család életvitelszerűen a község közigazgatási területén él. A pénzbeli támogatás összege 25.000.- Ft, melyben 24 család részesült 2024. évben

A támogatást egy gyermek után csak egy alkalommal és csak az egyik szülő jogosult igénybe venni. Amennyiben mindkét szülő esetében fennállnak a jogosultsági feltételek, azonban a szülők külön élnek, úgy az a szülő jogosult a támogatást igénybe venni, akinél a gyermek elhelyezésre került.

A gyermek születéséről a területileg illetékes védőnő értesíti a Polgármestert, aki a jogosultsági feltételek ellenőrzése után – hivatalból – dönt a babaköszöntő támogatásra való jogosultság megállapításáról.

g) Gyermekétkeztetésben részesülő gyermek étkezési térítési díjához nyújtott támogatás

Az önkormányzat a gyermekétkeztetés térítési díját mérsékelheti, vagy elengedheti a szociálisan rászorult gyermek/tanuló az iskola-, bölcsőde-, óvoda vezetőjének vagy a családgondozó javaslata alapján, ha a családban az egy főre jutó jövedelem a szociális vetítési alap összegének 300 %-át (85.500 Ft.), gyermekét egyedül nevelő szülő esetén 320 %-át (91.200 Ft) nem haladja meg, vagy a kötelezett szociális, vagyoni, illetve lakhatási körülményeire tekintettel a díjat megfizetni nem képes.

Szociálisan rászorulóknak minősül a gyermek vagy tanuló különösen akkor, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három, vagy több gyermekes családban nevelkedik, vele egy háztartásban tartósan beteg, vagy fogyatékos személy él, egyedülálló szülő neveli.

A támogatást nevelési év végéig (augusztus 31. napjáig), illetve tanév végéig kerül megállapításra. 2024. évben nem kértek ilyen támogatást.

h) Általános iskolások ösztöndíj támogatása

A Képviselő-testület a Csemői Ladányi Mihály Általános Iskolában tanuló tehetséges és kiemelkedő tanulmányi eredményt elért diákok részére tanulmányi ösztöndíjat adományoz félévente maximum minden évfolyam, minden osztályából 1 fő részére. (2024-ben 17 fő)

Ösztöndíjra jogosult az a tanuló, aki 2-4. évfolyamon kítűnő bizonyítványt, példás magatartás és példás szorgalom minősítést kapott, 5-8. évfolyamon legalább 4,5 átlagú bizonyítványt, példás vagy jó magatartás és szorgalom minősítést kapott, illetve jelentős tanulmányi eredmény javulást ért el. Az ösztöndíj összege 5.000.- Ft/hó (5 hónapon keresztül), melyet egy összegben kell kifizetni.

i) Középfokú oktatási intézményben tanulók ösztöndíj támogatása

A Képviselő-testület a csemői állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen Csemőben lakó, középfokú köznevelési intézményben tanulmányokat folytató tehetséges és kiemelkedő tanulmányi eredményt elért diákok részére tanulmányi ösztöndíjat adományoz félévente maximum 10 fő részére. Az ösztöndíj elnyerésének feltétele: legalább 4-es átlagot meghaladó félévi tanulmányi eredmény, és példás vagy jó magatartás és szorgalom minősítés. A támogatásra pályázati felhívás jelenik meg. Az ösztöndíj összege 15.000-Ft/hó (5 hónapon keresztül), melyet egy összegben kell kifizetni.

j) Sikeres nyelvvizsgát tevő, középfokú köznevelési intézményben tanulók ösztöndíj támogatása

A képviselő-testület a csemői állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen Csemőben lakó, középfokú köznevelési intézményben tanulmányokat folytató, és tanulmányai folytatása alatt bármely idegen nyelvből államilag elismert A és B, vagy C típusú középfokú, sikeres nyelvvizsgát tevő diákok részére tanulmányi

ösztöndíjat adományoz félévente maximum 5 fő részére. Az ösztöndíjra pályázati felhívás jelenik meg, a támogatás összege 10.000 Ft. (5 hónapon keresztül)

k) Felsőoktatási intézményben tanulók ösztöndíj támogatása

Az önkormányzat félévente tanulmányi ösztöndíjat adományoz azon csemői állandó lakóhellyel rendelkező, felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató legfeljebb 5 fő hallgató részére, akik tanulmányaikat teljes idejű nappali tagozaton, magyar állami ösztöndíjas vagy magyar állami részösztöndíjas képzésen folytatják, és 25. életévüket a pályázat Az ösztöndíj összege 10.000 Ft/hó öt hónapon keresztül.

l) Karácsonyi támogatás

A 64 év feletti nyugdíjasok részére, jövedelemhatártól függetlenül, december hónapban egyszeri, ajándékcsomag nyújtható.

Az éves költségvetés szociális kerete terhére minden év decemberében élelmiszer-csomag adható a **rendszeres gyermeknevelési támogatásban, valamint települési támogatásban részesülő részére.**

Az éves költségvetés szociális kerete terhére minden év decemberében pénzügyi támogatás adható a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és az egészségkárosodottak támogatásában részesülő részére.

2.3. Bursa Hungarica

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a **hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak** támogatása. A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik Csemőben lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt. A 2024. évben 4 fő kapott támogatást.**

2.4. Az önkormányzatot terhelő, gyermekek ellátásával kapcsolatos kiadások a pénzügyi támogatások esetében

A 2024. évi támogatások vonatkozásában az önkormányzatot összesen 14.768 e Ft kiadás terhelte, amely a támogatási jogcímek között az alábbiak szerint oszlott meg:

▪ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	2.114 e Ft
▪ Iskolakezdési támogatás (677 fő)	4.828. eFt
▪ Bursa Hungarica (4 fő)	150 e Ft
▪ Gyerekek Karácsonyi támogatása (867 fő)	8.670 e Ft
Összesen:	15.762 e Ft

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján kifizetett összeg 100 %-át a központi költségvetés megtérítette

2.5. Gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére.

Intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/B. §-a értelmében az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani:

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészség-biztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át)

nevelésbe vették;

b) 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el

d) 1-8. évfolyamon felüli nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani:

a) az 1-8. évfolyamon felüli nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

b) az 1-8. és azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

Az étkezés igénybevételéről az alábbi táblázat tartalmaz adatot intézményi bontásban:

Az önkormányzat a gyermekétkeztetés feladatait a Ladányi Mihály Általános Iskolában vállalkozó által működtetett konyhán keresztül látja el. **Az önkormányzat a 2024. évben a mini bölcsődében, az óvodában és az iskolában együtt összesen 419 fő gyermek részére biztosította a gyermekétkeztetést.**

Az étkezési kedvezményben részesülők száma: 365 fő, ez az összes étkező gyermek 87 %-a.

A Mini Bölcsődében gyermekétkeztetésben részesülők száma a 2024. évben

Térítési díjat fizet		6
Ingyenes gyermekétkeztetésben részesül		20
Ebből:		
	Kedvezmény mértéke	
➤ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül	100%	2
➤ Tartósan beteg, vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, ahol ilyen gyereket nevelnek	100%	2
➤ Olyan családban él, ahol három vagy több gyereket nevelnek	100%	4
➤ A családban az egy főre jutó jövedelem alapján	100%	12
➤ Nevelésbe vett gyermek		0
Összesen:		26

A Csemői Nefelejcs Óvodában gyermekétkeztetésben részesülők száma a 2024. évben

Térítési díjat fizet		9
Ingyenes gyermekétkeztetésben részesül		228
Ebből:	Kedvezmény mértéke	

➤ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül	100%	39
➤ Tartósan beteg, vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, ahol ilyen gyereket nevelnek	100%	10
➤ Olyan családban él, ahol három vagy több gyereket nevelnek	100%	56
➤ A családban az egy főre jutó jövedelem alapján	100%	115
➤ Nevelésbe vett gyermek	100%	8
Összesen:		237

A Csemői Ladányi Mihály Általános Iskolában gyermekétkeztetésben részesülők száma a 2024. évben

Térítési díjat fizet		39
Kedvezményes gyermekétkeztetésben részesül		117
Ebből:	Kedvezmény mértéke	
➤ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül	100%	86
➤ Tartósan beteg, vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, ahol ilyen gyereket nevelnek	50%	2
➤ Olyan családban él, ahol három vagy több gyereket nevelnek	50%	28
➤ Nevelésbe vett gyermek	100%	1
Összesen:		156

Az önkormányzat a gyermekétkeztetés feladatait a Ladányi Mihály Általános Iskolában vállalkozó által működtetett konyhán keresztül látja el. A Csemői Konyha Bt. a bölcsődében, az óvodában, valamint az iskolákban is biztosítja a közétkeztetést, amelyben az anyagi lehetőségeknek megfelelően változatos étkezéseket kínál. Mindez azért is fontos, mert a tartósan rossz anyagi helyzetben lévő családokból származó gyermekek számára az elsődleges tápanyagforrást a közétkeztetés jelenti. Kiemelt fontosságú tehát, hogy számukra az egészséges étrend biztosítva legyen. A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról pontosan meghatározza a különböző korosztályok számára szükséges energia- és tápanyagigényt. A Rendelet tartalmazza az egy adagra vonatkozó felhasználandó nyersanyagok mennyiségét és az adagolási útmutatót is. Fontos része az új szabályozásnak a korcsoportonként megengedett napi sóbevitel (g/fő) előírása. A fenti előírásokat a Csemői Konyha Bt. maximálisan betartja.

2.6. Szünidei gyermekétkeztetés

A 2016-tól a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, amelyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen. 2024. évben nem volt igény erre az ellátásra.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Csemő Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a család- és gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja. Csemő Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a család- és gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja. (Az alábbi tájékoztatót Hornyákné Zámbó Andrea készítette.)

Bevezető

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ keretein belül, az intézmény integrált részeként, de önálló szakmai egységként működik. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást Cegléd városán kívül további hét településen is szolgálatunk biztosította/biztosítja. A család- és gyermekjóléti alapellátást Tápiószőlősen, Törtelen, Újszilváson, Csemőben, Kocséron, Jászkarajenőn, Körösterétlen és Nyársapáton végezzük. A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működik.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi-, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Személyi és tárgyi feltételek

Csemő községben 1 fő családsegítő látja el a feladatot, főállásban. A szolgáltatás rendelkezésére álló tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályban előírtaknak.

Egy irodahelyiség áll rendelkezésünkre. Az elmúlt két évben a község háza földszinti irodájában, 2024. decemberétől ismét a község háza emeletén lévő irodában, amely nagyságát tekintve esetkonferenciák lebonyolítására is alkalmas, kevésbé forgalmas helyen található, így az érkező ügyfelek számára is diszkrétebb helyen található. Szolgálatunk telefonos elérhetőségei nem változtak, egy analóg vonalon, illetve egy mobiltelefon-számon érhető el szolgáltatásunk. A telefonon kívül egy számítógép és egy nyomtató, valamint internethasználat is rendelkezésünkre áll.

A szolgáltatásaink helyüül szolgáló területi irodánknak helyet adó épület akadálymentesített, toalett is rendelkezésére áll a község lakosai, és a kliensek részére. Az ügyfélfogadás a Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendjéhez igazodik.

A településhez tartozó, nagy területen fekvő külterület, illetve a nehezen megközelíthető helyeken lakó családok ellátásához az önkormányzat autóját vesszük igénybe. Csemőben a lakosság 2/3 része él külterületen, elszórtan elhelyezkedő tanyákban. Ebből a szempontból a község egyedi a kistérségben. A családlátogatások során előfordul, hogy egyik családtól a másikig akár 10-11 km-t is megteszünk. Az önkormányzat autóját a védőnői szolgálattal közösen használjuk, előzetesen a védőnőkkel egyeztetünk, hogy mikor kinek van szüksége a gépjárműre, de minden héten vannak a védőnőkkel közös családlátogatások is a hatékonyabb munkavégzés érdekében. Az önkormányzat nagyon rugalmas, ha épp a rendelkezésre álló autóval bármi probléma felmerül, vagy foglalt, akkor is ki jutunk a családokhoz, mert segítenek abban, hogy mindig legyen olyan gépjármű, ami igénybe vehető.

Alapfeladatok 2024-ben Csemőben

Gondozó munkánk folyamán a tavalyi évben 486 fővel álltunk kapcsolatban, mely 89 családot tett ki. Gondozómunkánkban a hatósági feladatokat és egyéb speciális szolgáltatásokat (pszichológiai, fejlesztőpedagógiai, családterápia, mediáció és jogi tanácsadás) a Család- és Gyermekjóléti Központ látja el, de sok esetben szolgálatunk továbbítja az igénybe vevőt a speciális szolgáltatásokhoz.

A gondozott családok megoszlása

Megnevezés	Ellátottak száma	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	181 fő	46 család
Nem együttműködési megállapodás alapján	292 fő	68 család

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által kezelt problémák típusa szerint (halmozott adat)

<i>Megnevezés</i>	<i>Kezelt problémák száma</i>
Anyagi	41
Gyermeknevelési	29
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	8
Magatartászavar, teljesítményzavar	7
Családi konfliktus	21
Szülők vagy család életvitele	35
Szülői elhanyagolás	17
Családon belüli bántalmazás	4
Fogyatékoság, retardáció	4

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységének adatai

<i>Megnevezés</i>	<i>Szakmai tevékenységek halmozott száma</i>	<i>Szolgáltatásban részesülők száma</i>
Információnyújtás	297 esetben	73 fő
Tanácsadás	77 esetben	41 fő
Segítő beszélgetés	161 esetben	38 fő
Hivatalos ügyekben való közreműködés	8 esetben	32 fő
Közvetítés más szolgáltatásba	75 esetben	28 fő
Családlátogatás	374 esetben	112 fő
Adománykövetítés	100 alkalommal	164 fő

A 2024-es évben is, a korábbi gyakorlatnak megfelelően fogadtunk ruha-, és játék adományokat, amelyeket a gondozásunkban álló családok részére az igényfelmérést, és a méretek felmérését követően, nemenként szétválogatva házhoz szállítottunk. A ruhaadományt a település más települések (főként csemői) lakói által kinőtt, megunt, de jó állapotú ruhák, játékok, használati eszközök tették ki. A ruhaadományra nagy igény van a községben.

Bevált módszernek tűnik ez a több éves gyakorlat, amely szerint szétválogatva visszük ki a családokhoz a ruhákat. Amelyik ruhára nincs szükségük, azt családon belül, vagy ismeretségi körben tovább adják az ügyfelek. A felajánlott ruhák válogatása és osztályozása sok időt vesz igénybe, hiszen fontos, hogy a felnőtt és

gyermek, női és férfi, fiú és lány ruha külön legyen válogatva, s lehetőség szerint egy zsákban egy méret legyen, így a családlátogatás előtt a zsákokban lévő ruhadarabokat nem kell újra válogatni, csak meg kell fogni és azonnal tudjuk szállítani az adott családnak, akinek szüksége van rá. Karácsony előtt egy vállalkozó felajánlásának köszönhetően 3 család kapott jelentős mértékű segítséget tűzifa adomány, értékes játékok és építőanyag formájában. Ezen kívül civil szervezetek által begyűjtött karácsonyi ajándékok is kiosztásra kerültek.

A szülők életviteléből (szenvedélybetegségek, felelőtlen pénzbeosztás, adósságok felhalmozása), illetve a gyermekek elhanyagolásából adódó problémák száma a legjelentősebb. Tapasztalatunk alapján községünkben a tavalyi évhez képest nőtt az igazolatlan mulasztások száma. Az érintett családok száma kisebb, a mulasztott órák száma viszont általában magasabb. A világjárvány következtében és következményeként kialakult, a megszokottól eltérő orvosi protokoll miatt több esetben előfordult, hogy a szülők nem engedték óvodába, iskolába gyermeküket, pedig nem is voltak betegek. Az ilyen eseteket nehéz volt kiszűrni, hiszen a hiányszakokról a szülők orvosi igazolást kértek. Az orvosi igazolások kapcsán a 2023. évtől új rendszer működik, miszerint a szülő is igazolhatja, ha betegség miatt hiányzott a gyermeke néhány napot, nem szükséges az orvos által írt igazolás, viszont az orvossal való konzultáció továbbra is fontos. Az igazolatlan mulasztások esetén az érintett családokban legtöbbször egyéb problémák is előfordulnak, a háttérben lévő okok összetettebbek, feltárásuk hosszabb időt vesz igénybe.

Nem győzzük hangsúlyozni a bejelentett munkaviszony fontosságát, az ezzel járó családtámogatási lehetőségeket, előnyöket (adókedvezmény, táppénz). Azt látjuk, hogy egyre többen érzékelik ennek fontosságát. Korábban több ügyfél kötekedésnek vette, ha a bejelentett munkaviszony keresésének fontosságát emlegettük. A bejelentett munkaviszony hiányában sokszor nyújtunk információt arra vonatkozóan, hogy mit tehetnek azért a kilensek, hogy egészségügyi ellátásuk ennek ellenére is biztosított legyen, hogy ne halmozzanak fel adósságokat. Sok családnál tapasztalható, hogy komoly problémát okoz a jövedelem megfelelő beosztása. A legtöbb gondozott család elképzelhetetlennek tartja a havi jövedelemhez jutást, általában olyan munkahelyekben gondolkodnak, ahol heti kifizetés van. Az előrelátásra való képesség sok esetben hiányzik. Sokat beszélgetünk az érintett családokkal ezekről a problémákról is és igyekszünk bennük a saját felelősséget erősíteni annak érdekében, hogy az öngondoskodás természetessé váljon.

A Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának beszámolója, a gyermekvédelmi jelzőrendszer 2024. évi munkájáról Csemő községben

A települési jelzőrendszer működtetése jogszabályi kötelezettsége minden család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtónak. Az elmúlt évben már kevésbé ütközött akadályba a településen működő észlelő- és jelzőrendszer jogszabály által előírt módon történő működtetése. A jelzőrendszeri tagok közül kiemelnénk a Védőnői Szolgálatral való kiváló együttműködést. Mindkét védőnővel napi kapcsolatban állunk, ez a fajta együttműködés rendkívül hatékynak bizonyul. Az ő esetükben rendszeresen tudnak megvalósulni a közös családlátogatások. Ezen kívül szoros az együttműködés az óvodával és az óvodával, valamint a házi gyermekorvossal, illetve a Tanyagondnoki Szolgálatral is rendszeresen a konzultációk. Kölcsönösen keressük egymást egy-egy felmerülő probléma esetén.

Az alábbiakban a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóit ismertetjük a 2024. évre vonatkozóan, illetve a jelzőrendszeri tagok által megküldött, előző évre vonatkozó beszámolók összegzése alapján a jelzőrendszeri tagok tapasztalatait is közöljük a jelzőrendszeri munkával, gyermekvédelemben dolgozó szakemberekkel kapcsolatban:

Bölcsőde

Csemő községben az óvoda és a bölcsőde egy intézményként, de külön működési területen. A bölcsődébe 16 gyermek jár. A bölcsődés gyermekeknek külön rendezvényeket szerveznek, amelyen mind a gyermekek, mind pedig a szülők szívesen részt vesznek.

Óvoda

Az óvodába járó gyermekek száma Csemőben 172 fő. Az óvoda megítélése szerint a gyermekek közül 36 fő hátrányos helyzetű, 14 fő veszélyeztetett helyzetben lévő gyermek. Családlátogatás az óvoda részéről 55 alkalommal történt. A családokkal különböző csatornákon keresztül tartják a kapcsolatot, a szülők nagy része együttműködő. Van olyan réteg is, aki elzárkózik, velük nagyon nehéz a kapcsolat felvétele, kialakítása. Anyagi problémát 3, jogi problémát 1, párkapcsolati problémát 2, bántalmazásra utaló jeleket 2, egészségügyi veszélyeztetettséget 3, egyéb problémákat 1 esetben észleltek az óvodában. Jelzőrendszeri, szakmaközi megbeszélésen az óvoda 5 alkalommal vett részt. Esetészlelő lapon 17 alkalommal tettek jelzést a szolgálat felé. A jelenlegi intézményvezető még nem vett részt esetmegbeszélésen, ő 2024. augusztus 1-től látja el az intézmény vezetését. Eddigi tapasztalata alapján a jelzőrendszerben résztvevők együttműködését megfelelőnek látja, úgy érzi, hogy bármilyen problémával fordulhatnak szolgálatunkhoz, segítőkészséget tapasztalnak. Az intézményvezető egy alkalommal vett részt központunkban megbeszélésen. A gyermekek helyzetének javítása érdekében az intézményvezető a szülők életvitelének segítségét, tanácsokkal való ellátását tartja fontosnak, folyamatos ellenőrzésekkel.

Általános iskola

A csemői iskolába 272 tanuló jár. Ebből 153 fő alsó tagozatos, 119 fő felső tagozatos. Hátrányos helyzetű gyermekek száma: 16 fő, veszélyeztetett helyzetű gyermeknek tartott tanulók száma: 20 fő. 74 gyermek veszi igénybe a napközit, tanulószobára járók száma: 19 fő, magántanulók száma: 0 fő. A korrepetálásban résztvevő gyermekek száma igény szerint változó, 37 fő gyermek van, aki állandó korrepetálásban részesül. Az erre fordított órák száma havonta minimum 20, de ez is igény szerint változik. A Komplex Alapprogram keretében az iskola minden tanulója részt vesz délutáni foglalkozásokon, melyek digitális, életgyakorlat, művészet, logika és testmozgás alapúak. Az iskolában észlelt problémák száma 51, jellegüket tekintve jelentős része mulasztás, illetve magatartással kapcsolatos problémák. Családlátogatások az iskola részéről néhányszor előfordultak (4-5 alkalom), indokolt esetben. 43 esetben jelzett az intézmény a szolgálat felé, megbeszéléseken 8 alkalommal vettek részt. A szülőkkel való kapcsolattartás hivatalos formája a KRÉTA rendszeren keresztül történik, egyre többen használják is a korábbiakhoz képest. Néhány család esetében azonban nem tudnak a szülőkkel kommunikálni internet, vagy digitális eszköz hiánya miatt. Sajnos épp azokkal a családokkal lehetetlenül el a kapcsolattartás, akikkel a legfontosabb lenne a szülő-pedagógus összefogás a gyermek érdekében. Fejlesztő pedagógiai ellátásban 66 tanuló részesül, az erre fordított órák száma 88. 64 gyermeket irányított az intézmény Nevelési Tanácsadóba, pszichológushoz. Az iskola tapasztalata szerint Csemő községben a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyan működik. Sajnos azt is tapasztalják az intézményben, hogy a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek kezében kevés eszköz van a problémás családok kezelésére. Egyre magasabb a BTMN-es, SNI-s, sérült családban élő gyermekek száma, mentális egészségük, fejlesztésük érdekében előnyös lenne, ha a településen helyben, rövid várakozási idővel lenne elérhető gyermekpszichológus, logopédus.

Védőnők

A területi védőnők tájékoztatása szerint az elmúlt évbe a két körzetben 76 várandós volt. Esetkonferencián 5 alkalommal vettek részt, esetjelző lapon 13 alkalommal tettek jelzést a szolgálat felé. Telefonon, sürgős esetben 13 alkalommal jeleztek a családsegítő felé. A jelzett esetek megoszlása jellegük szerint: anyagi probléma 8 eset, egészségügyi veszélyeztetettség 2 alkalom, gyermekbántalmazás 3 alkalom, várandós anya szociális válsághelyzete 1 alkalom, egyéb környezeti okok 8 alkalom. Visszajelzést a Védőnői Szolgálat minden esetben kapott szolgálatunktól. Jelzést nem igénylő problémákat is észleltek a védőnők: átmeneti anyagi nehézségek, ruházkodási és gyógyszerkiváltási nehézségek, kisebb higiénés problémák. A gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését a védőnők maximálisan jónak ítélik meg. Hetente egy alkalommal a családsegítő, az esetmenedzser és a védőnő közös családlátogatásokat végeznek. Rendszeres a kapcsolat, a jelzés, a visszajelzés, az egyeztetés, az esetmegbeszélés és az esetkonferenciák is.

Rendőrség

A gyermekek körében gyakori problémák közé tartozik a felelősségtudat hiánya, amely gyakran megnyilvánul a bolti lopásban vagy más szabályszegő magatartásokban. Egyesek számára a lopás és hasonló cselekedetek iskolai környezetben jó "heccnek" tűnhetnek, így nem érzik át a tetteik következményeit. Ezen problémák kezelése érdekében fontos a felelősségre nevelés és a megfelelő példamutatás. A rendőrség jelzőrendszeri munkával kapcsolatos tapasztalata szerint a hozzájuk érkező jelzések időben és megfelelő módon érkeznek, így képesek hatékonyan reagálni a felmerülő problémákra. Az együttműködést gördülékenynek ítélik meg, valamint úgy érzik, hogy segíti a gyors intézkedéseket. A gyermekkorúak és fiatalok körében történt bűnelkövetések száma csekély mértékű, megállapítható, hogy a fiatalok alkalmi lopásokat, betöréses lopásokat követnek el Csemő községben. Az iskolai bántalmazások gyakorisága jellemző a gyermekkorúak körében, legtöbb esetben az iskolában kijelölt iskolarendőr segítséget nyújt előadások megtartásával. Amennyiben eljárás indul gyermekkorúval szemben, úgy kizáró ok miatt az megszüntetésre kerül. A szabálysértési eljárások tekintetében a bolti lopások jellemzőek. Leggyakoribb a fiatalok körében a lopás cselekmények elkövetése. A fiatalok elkövetők továbbá elsősorban tankötelezettségüknek nem tesznek eleget, valamint a szegényes körülmények és életmód, családban tapasztalható munkanélküliség, alacsony iskolázottság körükben a fő ismerv. A szabálysértési eljárások tekintetében a bolti lopások jellemzőek. A hozzátartozók közötti erőszak sértettjeit, egyszerűbb körülmények között- általában élettársi, elvált kapcsolatban- élés, valamint válófélben lévő környezet, alkoholista életmód, egyoldalú anyagi függés jellemzi. Az intézkedések foganatosításánál túlnyomó részben a közterületi járőri állomány részvétele a jellemző. Gyermekkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmény nem volt. A kábítószer-terjesztéssel és fogyasztással kapcsolatban megfigyelhető, hogy az új pszichoaktív anyagok használata egyre gyakoribb, mivel ezek olcsóbbak, ugyanakkor jelentősen károsabb hatással bírnak. A gyermek- és fiatalok körében azonban nem jellemző sem a kábítószerek terjesztése, sem azok fogyasztása.

A Ceglédi Rendőrkapitányság illetékességi területén továbbra is működik az Iskola rendőre program, amely nagyban hozzájárul a jelzőrendszeri, valamint prevenciós munkához. A program keretén belül az iskolarendőrök felkérésre előadásokat tartanak az oktatási intézményekben bűn- és balesetmegelőzési témakörökben. 2024. évben a közösségi oldalak veszélyei, online csalások, kibervédelem, valamint drogprevenció témakörében érkezett a legtöbb felkérés.

4.-

5.-

6. A felügyeleti szervek, illetve működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításai:

A 2024. évben ellenőrzésre nem került sor.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása Gyvt. előírásai alapján:

	Célok	Határidő	Felelős
1.	Pályázatok benyújtása - óvodai fh. bővítés		képviselő – testület, Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde
2.	Szakmai képzéseken, továbbképzéseken való részvétel	folyamatos, gazdasági lehetőségek függvényében, illetőleg a képzési terv szerint	képviselő – testület, Csemői Nefelejcs Óvoda és Mini Bölcsőde
3.	Prevenációs, szabadidős programok szervezése a civil szervezetek bevonásával	folyamatos, gazdasági lehetőségek függvénye	képviselő-testület, az önkormányzat által fenntartott intézmények és a helyi szervezetek, egyesületek

A jogalkalmazás során továbbiakban is törekedni kell az új, valamint módosuló jogszabályok magas szintű elsajátítására, továbbá arra, hogy változó jogszabályi környezetben mindig naprakészen, pontos információkkal rendelkezünk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról szakmai megbeszélések, továbbképzések keretében.

Nagyon fontos az észlelő- és jelezőrendszer megfelelő működése. Elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy egy adott problémát minél hamarabb orvosolni tudják a szakemberek. A jelezőrendszer tagjainak együttműködése, a közös gondolkodás, szükség esetén az azonnali cselekvés, a kölcsönös tájékoztatás, a visszajelzés szükséges a hatékonyabb működéshez.

A pályázati lehetőségek figyelése a szabadidő programokhoz, táborokhoz, a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos prevenciós előadások tartásához.

Közösségi színterek támogatásával elő kell segíteni a szabadidő hasznos eltöltését, a társas kapcsolatokat kialakítását.

Szülők, pedagógusok részére gyermekvédelemmel, gyermekneveléssel kapcsolatos előadások.

Az internetes zaklatás témakörében is prevenciós előadások mind a veszélyeiről, mind pedig az elérhető segítségről.

Az egészséges életmóddal, a szenvedélybetegségekkel, a reális jövőképpel, tudatos iskola és pályaválasztással kapcsolatos foglalkozások, programok.

A meglévő intézmények biztosítják a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok megvalósítását. Az önkormányzat és a Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolata szoros, a felmerülő problémákra rövid időn belül megoldást találunk. A gyermekvédelmi jelezőrendszer jól működik a településen, így a problémák szinte azonnal ismertté válnak, és a megoldásukban a saját területén mindenki részt vesz.

8. Bűnmegelőzési cselekvési program és koncepció:

A Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság Ceglédi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya a Képviselő-testület 2024. áprilisi ülésre készített Értékelő jelentés Csemő 2024. évi bűnügyi-, közbiztonsági helyzetéről. A beszámoló a gyermekvédelmi munkáról az alábbi tájékoztatás adta:

„A csemői körzeti megbízott személyesen és telefonon is rendszeresen kapcsolatot tartott az oktatási intézmény vezetőjével, képviselőjével. Kérésükre prevenció, felvilágosító, oktató előadást tartott az iskolában, a gyermeknap rendezvényen kerékpárpálya is felállításra került. Az iskolában egy iskolaőr van. Az oktatási intézményekkel az együttműködés folyamatos. „

Csemő Község Önkormányzata bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik.

10. Civil szervezetekkel való együttműködés

A településünkön működő civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködés kiegyensúlyozott. Az önkormányzat pályázati eljárás keretében anyagi támogatást nyújt a szervezeteknek. A civil szervezetek az általuk szervezett programokon, illetve az önkormányzati rendezvényeken való aktív közreműködésükön keresztül, elsősorban a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésében nyújtanak segítséget a gyermekeknek és a fiatal felnőtteknek.

Összegzés

Csemőben a gyermekvédelem, a gyermekjóléti szolgáltatás alapintézményei működnek. A szakemberek kiemelik a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer fontosságát, hiszen hatékony segítség akkor nyújtható, ha a problémát minél hamarabb felismerik, és jelzik az illetékes szakemberek felé. A gyermekvédelem alappillére az együttműködés, a jelzőrendszer tagjai közötti folyamatos kapcsolattartás, és nagyon fontos a prevenció is.

Csemő, 2025. május 12.